

Toruń, 25.10.2021 r.

dr hab. Maciej Serowaniec, prof. UMK
Katedra Prawa Konstytucyjnego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Lis
pt. „Funkcja kontrolna regionalnych izb obrachunkowych”, Łódź, ss. 294
Promotor: dr hab. Aldona Domańska, prof. UŁ
Promotor pomocniczy: dr Ryszard Krawczyk

1. Uwagi wstępne:

Recenzja rozprawy doktorskiej została sporządzona na podstawie art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668), w świetle którego „rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne”.

Przedmiotem recenzji jest rozprawa doktorska Pani mgr Magdaleny Lis, pt. „Funkcja kontrolna regionalnych izb obrachunkowych”, przygotowana w 2021 r. pod kierunkiem naukowym Pani dr hab. Aldony Domańskiej, prof. UŁ oraz dr Ryszarda Krawczyka na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego.

2. Wybór tematu rozprawy:

Przedmiotem rozważań w rozprawie doktorskiej mgr Magdalena Lis uczyniła niezwykle ciekawy i wielowątkowy problem badawczy, który odnosi się do oceny efektywności przyjętego w Polsce modelu kontroli finansów jednostek samorządu terytorialnego sprawowanego przez regionalne izby obrachunkowe. Kontrola jest bowiem elementem *sin qua non* wszelkiego kierownictwa, w tym kierownictwa państwowego. Ustalone w procesie takiego kierownictwa priorytety w zakresie celów i zadań mogą być realizowane tylko jeśli zapewni się odpowiednią kontrolę w zakresie ich egzekwowania. Z tego punktu widzenia kontrola jest jednym z fundamentalnych elementów realizowania władzy politycznej w państwie. Z tego właśnie względu oprócz wzajemnego kontrolowania się władz, pozostających w klasycznym monteskiuszowskim schemacie, w teorii i w praktyce dostrzeżono potrzebę powoływania wyspecjalizowanych organów państwowych, których podstawowym zadaniem stała się kontrola, zorientowana na kwestie prawidłowego gospodarowania publicznymi środkami finansowymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Współcześnie tą ważną rolę ustrojową w naszym kraju spełniają regionalne izby obrachunkowe. Doktorantka trafnie wskazała we Wstępie, że organy kontroli są w stanie prawidłowo wykonywać swoje zadania wówczas, gdy pozostają niezależne od jednostek kontrolowanych oraz jeśli mają zapewnioną wystarczającą ochronę przed naciskami z zewnątrz. Owa niezależność powinna przejawiać się w sferze organizacyjnej, finansowej i funkcjonalnej. Wpływ na taki stan rzeczy mają nie tylko przepisy prawa, ale także poziom kultury państwowej (s. 6-7).

Najważniejszym uzasadnieniem wyboru tematyki badawczej jest oczywiście cel rozprawy. Autorka wskazała, że jest nim ukazanie istoty oraz form realizacji funkcji kontrolnej przez regionalne izby obrachunkowe (s. 9). Podkreśliła przy tym, że podstawowym zadaniem izb obrachunkowych z zakresu właściwości kontrolnej jest dostarczanie samym jednostkom samorządu terytorialnego oraz społeczeństwu rzetelnej wiedzy o stanie środków publicznych i legalności wydatkowania owych środków w danej jednostce. Wykrywanie nieprawidłowości w gospodarowaniu groszem publicznym w ramach przeprowadzanej kontroli jest zaś wyrazem dążenia do usprawnienia jednostek samorządu terytorialnego, a przez to i państwa. Odwołując się do tego założenia Doktorantka sformułowała hipotezę, że regionalne izby obrachunkowe są przykładem

nietypowego, wyspecjalizowanego organu w nowej rzeczywistości administracji publicznej.

Doktorantka trafnie zwróciła także uwagę, że jak dotąd ta sfera aktywności regionalnych izb obrachunkowych nie była przedmiotem kompleksowych badań w ujęciu konstytucyjnym. Wszystko to sprawia, że Autorka dokonała trafnego wyboru tematu badań, właściwych ustaleń w zakresie stanu normatywnego, poglądów doktryny i orzecznictwa, prawidłowo przyjęła zakres badań oraz poprawnie wskazała ich zasadniczy cel. W mojej ocenie warto byłoby jednak potraktować nieco szerzej przedstawiony w pracy cel badawczy. Bardzo wartościowe pod względem naukowym byłoby m.in. szersze odniesienie się do kwestii owej niezależności regionalnych izb obrachunkowych oraz jej ustawowych gwarancji, na którą Doktorantka bardzo słusznie zwraca uwagę we wstępie.

3. Styl i metoda prezentacji tematu:

Język pracy jest poprawny, a rozważania Doktorantki prowadzone są w sposób spójny i konsekwentny. Z recenzenckiego obowiązku odnotować należy jedynie pojedyncze literówki, które pojawiły się w pracy (np. na s. 28 „wydanemi rozkazami i ustalonymi zasadami” czy s. 31 „barjer”). Także pod względem stylistycznym i interpunkcyjnym dysertacja została przygotowana starannie. Moja jedyna uwaga krytyczna w tym zakresie odnosi się do zbyt częstego wykorzystywania średnika do wprowadzania wtrąceń w zdaniach wielokrotnie złożonych. W zdecydowanej większości przypadków, w ich miejsce, z powodzeniem można było wykorzystać zdania pojedyncze.

Przypisy zostały skonstruowane wzorowo. Dotyczy to zarówno odwołań do literatury, aktów prawnych jak i orzecznictwa. Strona formalna, świadcząca o umiejętnościach warsztatowych, zasługuje zatem na wysoką ocenę.

Doktorantka posłużyła się kilkoma metodami badawczymi. Wskazała i zastosowała metodę dogmatyczno-prawną, logiczno-językową, historyczno-prawną, prawno-porównawczą oraz empiryczną. Metoda dogmatyczno-prawna została wykorzystana przede wszystkim w procesie wykładni i interpretacji aktów prawnych regulujących poszczególne sfery działalności kontrolnej regionalnych izb obrachunkowych. Komplementarnie w tym zakresie Doktorantka wykorzystwała także metodę logiczno-językową, która okazała się niezwykle przydatna w procesie definiowania kluczowych pojęć odnoszących się do tytułowej problematyki. Dwa pierwsze rozdziały pracy

wymagały zastosowania także metody historyczno-prawnej, która pozwoliła na przedstawienie genezy oraz tendencji rozwojowych zachodzących nie tylko w obrębie poszczególnych form realizowania funkcji kontrolnej, ale także poszczególnych stadiów rozwoju samorządu terytorialnego w Polsce. Z kolei przy formułowaniu wniosków dotyczących kierunków rozwoju regulacji prawnych odnoszących się do form realizacji funkcji kontrolnej przez regionalne izby obrachunkowe Doktorantka bardzo często odwoływała się do metody prawno-porównawczej, co bez wątpienia podnosi wartość pracy. Istotną rolę w formułowaniu wniosków dotyczących funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych odegrała również metoda empiryczna. Doktoranta poddała bowiem analizie sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych, a także samodzielnie przygotowała i przeprowadziła ankietę wśród jednostek samorządu terytorialnego poświęconą roli regionalnych izb obrachunkowych w działalności jednostek samorządu terytorialnego. Podjęcie tego trudu zasługuje na pełne uznanie i bez wątpienia stanowi istotną „wartość dodaną” do teoretycznych i praktycznych rozważań poświęconych regionalnym izbom obrachunkowym.

4. Baza źródłowa:

Autorka pracy wykazała się niezwykłą pieczołowitością zbierając materiały niezbędne do analizy problemu badawczego wskazanego w tytule rozprawy doktorskiej. Na blisko 40 stronach pracy wskazała monografie, studia i artykuły naukowe, publikacje elektroniczne, źródła prawa oraz orzeczenia sądów. Przy przygotowaniu przedłożonej dysertacji do publikacji, do czego gorąco Doktorantkę zachęcam, sugeruję dokonanie szczegółowego podziału literatury w ramach zebranej bibliografii (m.in. osobne ujęcie monografii, studiów i artykułów naukowych, etc.).

Wykaz obejmuje ponad 400 prac przedstawicieli nauki zajmujących się problematyką szeroko pojętej kontroli. Autorka wielokrotnie odwołuje się także krajowego orzecznictwa sądowego, dostrzegając jego ważną rolę w kształtowaniu praktyki ustrojowej. Zarówno źródła, orzecznictwo jak i pozostałe pozycje literatury przedmiotu zostały dobrane rzetelnie i kompetentnie. Docenić należy przy tym, że Autorka sięgnęła nie tylko do polskiej literatury przedmiotu, ale także do wielu opracowań obcojęzycznych opublikowanych w języku niemieckim, angielskim i rosyjskim. Stanowi to bez wątpienia dodatkowy walor rozprawy. Przywoływane w pracy

poglądy doktryny poddawane są przez Doktorantkę bardzo solidnej analizie oraz głębokiej ocenie, która nierzadko ma charakter krytyczny. Umiejętność formułowania dobrze uzasadnionych wniosków krytycznych świadczy zatem o dojrzałości naukowej mgr Magdaleny Lis.

5. Konstrukcja i ocena rozprawy:

Przedstawiona do recenzji rozprawa liczy 294 strony. Została podzielona na sześć rozdziałów merytorycznych i opatrzona zwięzłym (liczącym po 6 stron) wprowadzeniem oraz zakończeniem. W ramach pracy wyróżniona została także bibliografia licząca blisko 40 stron. Całość wieńczy bogaty spis przygotowanych przez Doktorantkę schematów, tabel i wykresów. Natomiast w formie załącznika przedstawiono wzór ankiety „Rola regionalnych izb obrachunkowych w działalności jednostek samorządu terytorialnego”. Dysertacja nie przekracza zatem rozsądnych granic wyznaczonych dla prac doktorskich. Doktorantce z powodzeniem udało się także zachować proporcje pomiędzy poszczególnymi rozdziałami.

Całość jest poprzedzona zwięzłym sześciostronicowym wprowadzeniem. Autorka sformułowała tutaj podstawowe cele swej pracy. Poprawnie wypadła również zgrabna prezentacja treści poszczególnych rozdziałów pracy we wstępie (s. 9-11). Nie zgłaszam zastrzeżeń w kwestii kolejności rozpatrywanych zagadnień. Kolejność ta jest uzasadniona merytorycznie, chronologicznie i logicznie.

W rozdziale pierwszym Doktorantka szczegółowo definiuje pojęcia i kategorie kontroli, które stanowią punkt wyjścia dla rozważań podejmowanych w dalszej części dysertacji. Słusznie zwraca uwagę na pojemność semantyczną analizowanych pojęć oraz ich wieloznaczność, którą ukazuje z perspektywy różnych dyscyplin naukowych. Odwołuje się przy tym do poglądów nie tylko krajowej, ale także obcej doktryny. Trafnie podkreśla, że w przytaczanych w literaturze przedmiotu licznych definicjach kontroli pojawiają się pewne elementy wspólne takie jak: ustalenie stanu faktycznego związanego z określonym podmiotem, porównanie tego stanu ze stanem postulowanym w oparciu o wskazane przez prawo kryterium, stwierdzenie ewentualnych rozbieżności między tymi stanami, ustalenie ich przyczyn i sformułowaniu zaleceń co do ich usunięcia i zapobieganie im na przyszłość (s. 19-43). Z kolei analizując poszczególne kategorie kontroli trafnie wskazuje, że obejmuje ona szereg zróżnicowanych konstrukcji prawnych,

wśród których wymienić możemy m.in. rewizję, inspekcję, wizytację czy lustrację (s. 44-46). W dalszej części rozdziału Doktorantka analizuje problematykę relacji pomiędzy kontrolą a nadzorem. Autorka słusznie zwraca uwagę na akcentowane w polskiej doktrynie prawa administracyjnego różnice definicyjne obu pojęć. W tej części pracy zabrakło mi jedynie szerszej analizy relacji zachodzącymi pomiędzy pojęciami kontroli i audytu. Poczynione w tym przedmiocie ustalenia mają charakter sygnalizacyjny i warto byłoby je rozbudować na etapie przygotowania pracy do druku. Pojęcie audytu jest o tyle istotne, że pojawia się ono w licznych dokumentach międzynarodowych określających standardy niezależnej kontroli państwowej.

Bardzo interesujące są rozważania poświęcone genezie i rozwojowi regionalnych izb obrachunkowych, która ukazana została na tle ewolucji samorządu terytorialnego w Polsce (II rozdział). Punktem wyjścia do ukazania tych tendencji rozwojowych Doktorantka czyni okres międzywojenny, kiedy to wraz z narodzinami samorządu terytorialnego zaczęły kształtować się pierwsze procedury nadzoru. W sposób syntetyczny charakteryzuje następnie zmiany zachodzące w okresie PRL. Rozdział ten wieńczy bardzo szczegółowa analiza prac legislacyjnych zmierzających do określenia ustawowego i konstytucyjnego statusu regionalnych izb obrachunkowych. Ta część pracy obfituje w liczne ciekawostki, które ukazują tło oraz okoliczności polityczne i prawne towarzyszące wówczas pracom legislacyjnym w polskim parlamencie. Niekiedy wręcz ze stenograficzną dokładnością Doktorantka ukazuje złożone realia polskiej transformacji ustrojowej z początku lat 90-tych XX wieku. Słusznie zwróciła przy tym uwagę, że proces kształtowania się współczesnego modelu funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych znacząco przyśpieszył wraz z pracami nad nową Konstytucją RP. Inflacja rozwiązań ustawowych każe bowiem postrzegać mieszczące w konstytucji przepisy dotyczące danej instytucji (konstytucjonalizację), jako rzeczywistą gwarancję jej trwałości. Na mocy art. 171 ust. 2 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. regionalne izby obrachunkowe stały się tym samym trwałym elementem struktury organów władzy publicznej. Ich specyficzny status ustrojowy nie pozwala jednak zaszeregować ich do znanych w literaturze klasyfikacji organów władzy publicznej.

Trzeci rozdział dysertacji, który obok rozdziału czwartego i piątego, stanowi zasadniczy trzon recenzowanej pracy, poświęcony został analizie pozycji prawno-ustrojowej regionalnych izb obrachunkowych. Wiele uwagi Autorka poświęciła także na

scharakteryzowaniu powiązań finansowych, organizacyjnych, personalnych, informacyjnych oraz nadzorczych, które w mniejszym bądź większym stopniu łączą regionalne izby obrachunkowe z administracją rządową. Doktorantka słusznie zwraca uwagę na sygnalizowane w doktrynie problemy z jednoznacznym przyporządkowaniem regionalnych izb obrachunkowych do administracji samorządowej lub rządowej. Izby nie wykonują bowiem zadań typowych dla organów administracji publicznej, sprawują za to funkcję orzeczniczą, choć nie są sądem. Odwołując się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 28 kwietnia 1999 roku (sygn. akt K 3/99) trafnie wskazuje, że regionalne izby obrachunkowe określić możemy mianem „państwowych organów nadzoru i kontroli finansowej”. W dalszej części recenzowanego rozdziału omówione zostały zasadnicze kwestie odnoszące się do organizacji i zasad działania izb. Wiele uwagi Autorka poświęciła drobiazgowej analizie struktury organizacyjnej izb. Doktorantka trafnie wykazuje, że działania regionalnych izb obrachunkowych opierają się w głównej mierze na zasadzie kolegalności, zgodnie z którą decyzje związane z planowaniem kontroli oraz określeniem wyników działalności kontrolnej podejmowane są przez organy kolegalne. Słusznie także akcentuje kluczową rolę zasady niezawisłości organów izb. Zgodnie z postanowieniami ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych członkowie kolegium izby, w zakresie realizacji zadań nadzorczych i funkcji kontrolnych, są niezawisli i podlegają jedynie ustawom. Warto przy tym podkreślić, że mgr M. Lis nie ogranicza się wyłącznie do komentowania obowiązujących regulacji ustawowych, ale odnosi je także do konkretnych problemów praktycznych. Przydatne w tym zakresie są liczne tabele oraz schematy przygotowane przez Doktorantkę, które dowodzą „realności” podnoszonych problemów dotyczących funkcjonowania organów regionalnych izb obrachunkowych. Za wartościowe uważam także odwołania do praktyki funkcjonowania organów regionalnych izb obrachunkowych m.in. w Niemczech, Szwajcarii oraz Federacji Rosyjskiej, które bardzo szeroko omawiane są w przypisach. Przy przygotowaniu dysertacji do opublikowania zachęcałbym do wyeksponowania tych interesujących wniosków prawno-porównawczych w tekście zasadniczym. W dalszej części rozdziału, bazując na analizie regulacji ustawowej, Autorka charakteryzuje funkcje sprawowane przez regionalne izby obrachunkowe, a mianowicie funkcje: nadzorczą, kontrolną, opiniodawczą i informacyjno-szkoleniową. Dla większej przejrzystości sugerowałbym dokonanie korekty tytułu tego podrozdziału. Mowa w nim bowiem o kompetencjach

regionalnych izb obrachunkowych, a analiza dotyczy *de facto* wspomnianych powyżej funkcji. Natomiast jeżeli chodzi o kwestie merytoryczne to Autorka trafnie dostrzega występujące w praktyce problemy związane z realizacją funkcji nadzorczych i kontrolnych związanych z brakiem spójności w działalności regionalnych izb obrachunkowych w skali całego kraju.

Także i w tym przypadku analiza dogmatyczno-prawna obowiązujących regulacji prawnych poparta została analizą bogatej praktyki obrazującej słuszność formułowanych tez. Wiele uwagi Autorka poświęciła także analizie zakresu podmiotowego kontroli regionalnych izb obrachunkowych. Doktorantka słusznie wykazuje, że na przestrzeni blisko trzydziestu lat funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych ustawowy katalog podmiotów objętych kontrolą izb obrachunkowych uległ istotnemu rozszerzeniu. Proces owej ewolucji został scharakteryzowany w sposób bardzo jasny i klarowny. Recenzowany rozdział zamyka analiza statusu oraz roli Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Doktorantka trafnie zwraca uwagę, że choć Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych nie jest organem naczelnym w stosunku do izb obrachunkowych, to jest ona to kluczowym forum wymiany doświadczeń i stanowisk kierownictwa izby.

Z kolei rozdział czwarty traktuje o czynnościach kontrolnych. W pierwszej kolejności przybliżono ustawowe zasady przeprowadzania kontroli przez regionalne izby obrachunkowe. Warto zwrócić uwagę, że Doktorantka nie ogranicza się wyłącznie do scharakteryzowania przyjętych reguł w aspekcie teoretycznym, ale z powodzeniem ukazuje praktyczne aspekty wykonywania funkcji kontrolnej przez regionalne izby obrachunkowe oraz związane z tym problemy. Swoją krytyczną analizę rozpoczyna od skrupulatnej charakterystyki działań podejmowanych w przypadku uchylania się od kontroli przez podmiot kontrolowany. W dalszej kolejności charakteryzuje wymogi formalne związane ze sporządzaniem protokołu z przeprowadzonej kontroli oraz działania pokontrolne. W kontekście bardzo interesująco prezentują się także odniesienia do praktyki realizacji czynności kontrolnych podejmowanych przez regionalne izby obrachunkowe w państwach obcych, w tym przede wszystkim Szwajcarii, które pojawiają się w przypisach. Warto rozważyć ewentualne wyeksponowanie tych ciekawych wątków prawno-porównawczych w tekście zasadniczym.

Analityczny charakter ma V rozdział dysertacji, który poświęcony został kryteriom kontroli. Doktorantka koncentruje swoją uwagę przede wszystkim na scharakteryzowaniu regulacji prawnych odnoszących się do kryteriów kontroli stosowanych przez regionalne izby obrachunkowe w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego (zgodność z prawem i zgodność dokumentacji ze stanem faktycznym) oraz tzw. zadań zleconych (legalności, celowości, rzetelności oraz gospodarności). Za szczególnie interesujące i ważne zarazem uznać należy rozważania poświęcone problemom definicyjnym związanym z posługiwaniem się ustawowym terminem „kryterium” kontroli. Warto podkreślić, że w swoich rozważaniach mgr M. Lis nie ogranicza się tylko i wyłącznie do analizy regulacji prawnych oraz poglądów doktryny charakteryzujących istotę poszczególnych kryteriów, ale konfrontuje poczynione w doktrynie ustalenia z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego oraz sądów administracyjnych. Za wartościowe uznać należy także próbę skonfrontowania kryteriów kontroli stosowanych przez regionalne izby obrachunkowe oraz Najwyższą Izbę Kontroli. Doktorantka trafnie wskazuje na kluczową rolę kryterium legalności w szerokim znaczeniu (obejmującym zarówno zgodność z prawem jak i zgodność dokumentacji ze stanem faktycznym) w procesie kontroli finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Rozdział V dysertacji wieńczą rozważania poświęcone kryteriom celowości, rzetelności oraz gospodarności. Doktorantka trafnie dostrzega i sygnalizuje problemy związane ze stosowaniem wspomnianych kryteriów w praktyce, przede wszystkim z uwagi na ich „ocenny” charakter.

Ostatni rozdział – szósty, prezentuje wyniki ankiety przeprowadzonej wśród aż 504 jednostek samorządu terytorialnego, w tym: 407 gmin, 82 powiatów oraz 15 województw. Składająca się z 28 pytań, z których 3 miały charakter otwarty, ankieta pozwoliła na sformułowanie kilku interesujących i wartościowych wniosków dotyczących oceny efektywności działalności regionalnych izb obrachunkowych z perspektywy podmiotów podlegających ich kontroli. Udzielone na poszczególne pytania odpowiedzi przedstawione zostały w formie wykresów, które w sposób bardzo przejrzysty i przystępny prezentują wyniki badania ankietowego. Warto zwrócić przy tym uwagę, że Doktorantka nie ogranicza się wyłącznie do przedstawienia sposobu udzielenia odpowiedzi na postawione w ankiecie pytania, ale po opatrzeniu merytorycznym komentarzem wyciąga z nich właściwie, i co ważniejsze, wartościowe wnioski. Bez

wątpienia uzyskany w ten sposób materiał badawczy podnosi walor naukowy całej dysertacji i sprawia, że ma ona charakter nowatorski i oryginalny.

We wnioskach końcowych Autorka w sposób zwięzły odniosła się do postawionej we wprowadzeniu hipotezy badawczej. Sformułowała przy tym kilka ciekawych postulatów *de lege ferenda*, w tym m.in. postulat scentralizowania struktur izb obrachunkowych. W mojej opinii w zakończeniu szerzej należało potraktować zagadnienie standardów niezależności regionalnych izb obrachunkowych. W tym zakresie warto byłoby odnieść się do personalnych, organizacyjnych i finansowych aspektów niezależności regionalnych izb obrachunkowych. Kwestia ta z powodzeniem może stać się przedmiotem dyskusji w trakcie publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

Podsumowując formalną i merytoryczną ocenę pracy pragnę podkreślić, że mgr Magdalena Lis posługuje się poprawnym warsztatem badań naukowych.

6. Konkluzja:

Wskazane wyżej drobne mankamenty recenzowanej dysertacji nie wpływają w najmniejszym stopniu na jej ogólną, bardzo pozytywną ocenę, zwłaszcza w odniesieniu do realizacji wyznaczonych przez Autorkę celów badawczych.

Mając powyższe na względzie stwierdzam, że rozprawa doktorska autorstwa Pani mgr Magdaleny Lis, pt. „Funkcja kontrolna regionalnych izb obrachunkowych” (Łódź 2021, ss. 294) spełnia wymogi przewidziane dla tego typu prac w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668). Wnoszę zatem o przyjęcie recenzowanej rozprawy doktorskiej oraz o dopuszczenie Pani mgr Magdaleny Lis do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Sebastian Maciej